

Z "LEŠETINSKÝHO KOVÁŘE" od Svatopluka Čecha.

Jestě jen dále pejt, k lesu mne vyprovod, přitlu se ke mně blíž, Liduško má!

Ztratil mne za krátko, mé zlaté poupátko, najdeš mne po letech, když pán bůh dá.

Ruku svou podej mi, ještě mne obejmí — už tebe v náručí nebudu brát.

Jestě dnes naposled slafoboučká jako med, ústa dej zlobit na tiskokrát!

S bohem, ty údolí, v jahloně a topoly, ty stará kovárna pod jabloní!

Krásný květ vyvadne, s jahloně upadne, kde jsem tě, Liduško, mival tak rád.

Až vyjdu hvězdičky jak z oulu vědičky, budu kdes v cizině pro tebe líkat.

CO CHTĚJÍ VZDĚL. KLUBY "KOMENSKÝ".

Předneseno na večerku vzděl. klubů "Komenský" při sjezdu v So. Omaze, Neb.

Ku druhému svému sjezdu šli se v minulých dnech zástupci Vzděl. klubů Komenských, by přátelsky porokovali o další práci, o svém snažení a o ostatích, po nichž by se měli bráti, aby dosáhli svého ideálu.

Pravda, jest že poněkud jiný život, jenž často sám v sobě každou myšlenku na ideál pohlenuje, ale to přece nemůže nám býti překážkou na naší cestě. Pochopte už jednou pravdivost Lindnerova přísloví: "V srdci svém necht' každý hledá, čeho svět mu nikdy nedá!"

Naším ideálem jest viděti lid náš uvědomělý, vzdělaný, spokojený, hrdý na svůj původ, protože znalý svého slavné i trpké minulosti i přítomnosti, plně zapáslý, bojů i úspěšného snažení.

Dalším našim cílem je dosíci vzdělání. Nemí třeba, abych řekli se a vykládali důležitosti sebevzdělávání a potřebě vzdělání lidového.

Proto se sdružujeme, ocházíme, aby druh čerpal z vědomosti svého spoludruha, abychom společně učili se poznávati život, svět, jeho snahy a touhy, proudění myšlenek všech národů, těchto svých zkušeností, abychom uplatňovali se v životě, tak aby jednou o nás mohlo se říci vše, než že tolik a tolik let seděla nám hlava na krku.

Kdo zná poměrně chudší myšlenkový život Čechů amerických, kdo zná naše spolkaření a vůbec všechno tu, co nazýváme českým životem, ten dá mi ochotně za pravdu, že o nás vzdělavacích spolků, správě plně své pa-

slání, je třeba jako soli. Není snad v dnešním shromáždění jedinou, kdo by nechtěl bolesti nad těmi našimi poměry, bolesti pochopitelné, protože oprávněné. Nechej dotýkati se jednotlivě těchto drobných bolestí, vzalo by to příliš mnoho času a vyžádalo by to mnoho kapitol. Nechej tím říci, že je dobře vyhýbat se zmínkám o těchto bolestech, naopak považujti za velkou naši chybu, že se strachujeme avědomiti si své nedostatky, že se vyhýbáme poznání vlastní naší ubohosti. Opomímám je jen proto, že vymykají se z rámce mého, pro krátkost času omezeného a nedostatčného pojednání, o našich snahách a cílech.

Základní myšlenkou našeho sdružování jest křítiti humanitu (člověčenství, lidství) a vzdělání (probozření v člověku utajené síly a talenty). V prvním případě vracíme se k starému heslu Kollárova "Zvoláš-li Slovan, necht' se ozve člověk." Tento ideál zvláště měl by mezi námi naléztí upřímné vyznavače — pak bylo by méně těch drobných našich svárů a nedohod, na něž vyčerpáváme své síly, aby se nám jich nedostávalo ku všem vážnějším a úspěšnějším. Kdysi vyjadřován byl tento ideál slovy: "Křesťan, ale v praxi, jaký dobe říkáme prostě človek."

Cesty k dosažení tohoto ideálu jsou velmi četné. Ve světě vyskytlo se množství různých lidí, jimž říkáme filosofové. Celá řada z nich zabývala se tímto humanitním ideálem a každý z nich oznamuje jiné cesty k jeho dosažení. Mnoho pravdy obsaženo je ve filosofických spisech velkého myslitele jako pojanského, Lva Nikolajeviče Tolstého. Mnoho jeho zásad osvědčily by v nás do jestě mýry své odpůrce — ale základní myšlenkou bychom se rozhodně shodovali. Tolstoj říká pro ideál čistého křesťanství, křesťanství nevíce, ale povznesení nad všechny třeť a fetiš, Ruská literatura má několik lidí, kteří ve věci této řekli své slovo, Turgenev, Saltykov, Pisemskij, Leščov, Gonimov, Dostojevskij, nejnověji Gorkij, Andrejev, Čirkov a jiní ve svých dílech dotkli se často tohoto ideálu a každý z nich má aspoň poněkud odlišný názor. Angličané mají své filosofy, Němci a i ostatní národové, my máme Čechického, Komenského, české bratry a jiné. Každý národ má své muže, kteří přenášeli o lidskosti, o uspořádání života, o štěstí a spokojenosti pro všechny a vůbec o všem, co s tím souvisí. Všechny víry nesou se v jádře za tímto ideálem. Kristus, Konfucius, Buddha, Mahomed a jiní hlásali tento ideál. Pěstujeme jej i my, něme se poznávati vady a přednosti druh druhá, vzájemným poučováním snažme se dosíci jakéhosi vyrovnání. Tím získáme si značné zásluhy o přítomnou i budoucí generaci.

Velký hrůna francouzské revoluce, Robespierre, rovněž neobyčejně pracným způsobem nabyl své výmluvnosti. Měl hlas spavý, nepřijemný a když poprvé promluvil, shodli jej s nadávkami dole. Shodli-li jej na straně jedné, velký revolucionář lezl na tribunum stranou druhou, aby propagoval své náhledy a názory. Nepovořil a pevnosti svého úmyslu stal se nejen nejvýmluvnějším řečníkem francouzské revoluce, ale zároveň nejvlivnějším. Hlas jeho stal se nehlutným, nehvajícím.

Proč i my nemohli bychom přeměňovati malé překážky, zejména jsme-li přesvědčeni, že o nás esnime si dobré vůle a upřímné snahy. Nebojme se! Hanka Kozáka, který nechtěl být atanem (hejtmanem), pravý ruské přísloví. Odvážně chopme se práce, radostně jděme tam, kde nás je potřeba. Máme upřímnou vůli a ta hravě překoná vše! My, kteří dne 29. prosince súčasitně jsme se v této místnosti sjednotili, věřím, od našich lidí jsme si radostný dojem. Slyšeli jsme od našich přátel zlatá slova, která jakoby našich srdcí otřásla se zárovňným proudem a dala vykvést krásnými květy našich upřímných nadějí, že tak upřímnýmu lidu, nezahyne, ale půjde od vítězství k vítězství. Krásná slova promluvil předseda sjezdu pan Bednář! Každé slovo šlo k srdci, povzbuzovalo, samo hlučilo myšlenky. Povzbuzovala slova rev. Minibergera, který ve věci naší sdružování řekl u příležitosti náhled. Radost našel jsme něti ze zpráv p. Tenoprových a p. Tomkových a rychlejší zaburhalo každé upřímné české srdce, když vyslechl správu št. Hanzlikové o mladém krajanu — studentu, který v koleji učil — prosedl přípitek rodné vlasti — tam za horami, za vodami, ku kře, rěma učitelka mu gratulovala. Řádi učitelce jsme slova slavný Demosthenesové i pana Petráčka. Potěšil nás i p. Koton, který došel v nedávných dobách známosti, a doufáme, že někdy podobného úspěchu, byt jalen poslan-

ti, nežli étené. Kniha dovede vzrušit, ale slova promluvená vzruší více. My scházíme se v našich sehtěch a většinou poučujeme se slovem živým, promluveným.

Tak námátkou přicházím na jednu z drobnějších našich bolestí, — na nedostatek řečníků. Vy, kteří býváte na programovém výboru, víte dobře, a jakými potížemi sypatí, potěšili nás i jiní. Vy, kteří súčasitně jste se sjezdu činní, zvěděli jste, že pp. J. V. Štěrbovi, J. H. Strakovi, máme nespokojili, ani deklamovali, vyhýbají se vystoupení před skupinou stejně smýšlejících druhů a družek — zkrátka nechtí spolupůčinkovati na tom poli, kde právě nejvíce je jich potřeba, kde by nejvíce prospěli naší věci, naší vznesené myšlence. Jak jsem již pravil, to všechno u obavy, ničím neopodstatněné, ze strachu, že by se zajikli, uvázli, že by nespokojili. Tomu musíme si odevkati. Jsou pochopitelné rozpaky začátníků, ale ty jsou tak lehké a překonatelné, že každý bez výjimky může bez dalších rozpaků se o to pokusiti.

Trochu málo si věřime a to je chyba. Demosthenes nebyl přírodním nadán pro řečníctví, ale neuvěřitelnou píi, vlastním přičiněním stal se nejlepším řečníkem řeckým, stal se chloubou athénských, jeho slova přerušila věky a která zachována bude zajisté ještě po dlouhé časy. Když Demosthenes poprvé před publikem projevil to, co jeho slechtovým srdcem hůraho, jeho neumělá slova provázena byla posleškami a kome konci lid sehnal jej s rosmáti. Demosthenes nebyl z těch, kdo letají se praxních neúspěchů. Poznal, že li doh nastává dobrá vůle a poctivost srdce a proto s železnou vytrvalostí počal se opět učiti řečníctví. Byl to důže šlechetná, chtěl býti ku prospěchu svým rodákům. Athénianin. Chodě po břehu mořešlému, hlásem svým smáhl se přehlušiti lidok vlny, aby odmučej se koltati, kladl si pod jazyk kaménky, mluvil, křečeje do vrchu, snaže tak zbavit se krátkodochlosti, trháni rameny zblav se tím, že pověsil si nad ne ostrý meč, který každé trháni potrestá bolestným zraněním. A hle, silá vůle zvíťazila!

Prátele, my máme před sebou eil velký, světlý, vznesený. Ruku v ruce křižujme ku své metě, burcujme ospalé, pohádekje pohodlné, pásovedněme hlostejme. Vpadněme do života, nrobojme se překážek. Jako ve válce je třeba tří světi, za první peněz, za druhé peníze a za třetí zase peníze, u nás je třeba práce, práce a zase práce.

Končí slova básníka, jež jistě jsou vyjádřením eiti všech našich dobrých pracovníků:

Po salvách potlesku, vavřínch netouží naše nitro — svým jiným dětem je, světu, nech — my čekáme jitra, jitra!

Věda o čísle 13. Problém o nešťastném čísle 13, který vande má své přivržence i odpůrce, jest s obzvláštní horlivostí probírán a z minulosti pro i proti vytvořila se celá věda, jejíž konečné výsledky vykládá v delším pojednání profesor Sherman Davis z university v Indianu. V New Yorku vytvořil se "Klub čísla 13", k němuž přistoupila řada odvážných mužů, kteří chtějí čelit pověře se vztyčenou hlavou. Sedí u po 13 u stolu, scházejí se každý páték, připadajíce na 13. den v měsíci, sypou sál na obrus píl z lidákových lebek, zkrátka ukazují, že nevěří na žádnou pověru. Světový názor těchto lidí bude značně ovlivněn, bádaním profesora Davise, dle něhož není pochyby, že číslo 13 přináší mnoho neštěstí a nebezpečí. Tento náene výtá, val se asi u 2000 lidí, v kterém roce dopustili se chyby, jež měla pak vliv na celý život jejich a v 53 procentech zna osudná odpověď: třináctý rok. Kromě toho prozkoumal statistiky všech velkých pojišťoven na život, za nichž na základě počtu pravděpodobnosti zjistil procentuální průměr případů úmrtí. Výsledkem bylo, že v obyvatelstvu celého světa vlyly mezi 13 jeden ročně zemře. Pověra o číslu 13 vyskytuje se již v nejstarších myttech lidského pokolení, nepovstala snad teprve v dobách křesťanských na základě vypravování o poslední večeři, při ní bylo kromě Krista přítomno dvanáct apoštolů, nýbrž nalé-

cem do státní zákonodárny, do úřadu stejné čestného, jako vysoce důležitého. Zpráva p. Lorence o možnosti zřízení stolice českého jazyka na universitě v Iowa City naplnila nás nadějí v nový úspěch. A což jak nám šla k srdci slova p. Pápalova, zakladatele prvního klubu "Komenský" a poctivého našeho pracovníka. Potěšil nás pan Hofman svým projevem sympatií, potěšili nás i jiní. Vy, kteří súčasitně jste se sjezdu činní, zvěděli jste, že pp. J. V. Štěrbovi, J. H. Strakovi, máme nespokojili, ani deklamovali, vyhýbají se vystoupení před skupinou stejně smýšlejících druhů a družek — zkrátka nechtí spolupůčinkovati na tom poli, kde právě nejvíce je jich potřeba, kde by nejvíce prospěli naší věci, naší vznesené myšlence. Jak jsem již pravil, to všechno u obavy, ničím neopodstatněné, ze strachu, že by se zajikli, uvázli, že by nespokojili. Tomu musíme si odevkati. Jsou pochopitelné rozpaky začátníků, ale ty jsou tak lehké a překonatelné, že každý bez výjimky může bez dalších rozpaků se o to pokusiti.

Prátele, my máme před sebou eil velký, světlý, vznesený. Ruku v ruce křižujme ku své metě, burcujme ospalé, pohádekje pohodlné, pásovedněme hlostejme. Vpadněme do života, nrobojme se překážek. Jako ve válce je třeba tří světi, za první peněz, za druhé peníze a za třetí zase peníze, u nás je třeba práce, práce a zase práce. Končí slova básníka, jež jistě jsou vyjádřením eiti všech našich dobrých pracovníků:

Po salvách potlesku, vavřínch netouží naše nitro — svým jiným dětem je, světu, nech — my čekáme jitra, jitra!

Věda o čísle 13. Problém o nešťastném čísle 13, který vande má své přivržence i odpůrce, jest s obzvláštní horlivostí probírán a z minulosti pro i proti vytvořila se celá věda, jejíž konečné výsledky vykládá v delším pojednání profesor Sherman Davis z university v Indianu. V New Yorku vytvořil se "Klub čísla 13", k němuž přistoupila řada odvážných mužů, kteří chtějí čelit pověře se vztyčenou hlavou. Sedí u po 13 u stolu, scházejí se každý páték, připadajíce na 13. den v měsíci, sypou sál na obrus píl z lidákových lebek, zkrátka ukazují, že nevěří na žádnou pověru. Světový názor těchto lidí bude značně ovlivněn, bádaním profesora Davise, dle něhož není pochyby, že číslo 13 přináší mnoho neštěstí a nebezpečí. Tento náene výtá, val se asi u 2000 lidí, v kterém roce dopustili se chyby, jež měla pak vliv na celý život jejich a v 53 procentech zna osudná odpověď: třináctý rok. Kromě toho prozkoumal statistiky všech velkých pojišťoven na život, za nichž na základě počtu pravděpodobnosti zjistil procentuální průměr případů úmrtí. Výsledkem bylo, že v obyvatelstvu celého světa vlyly mezi 13 jeden ročně zemře. Pověra o číslu 13 vyskytuje se již v nejstarších myttech lidského pokolení, nepovstala snad teprve v dobách křesťanských na základě vypravování o poslední večeři, při ní bylo kromě Krista přítomno dvanáct apoštolů, nýbrž nalé-

zá se již v nordické mythologii, kde Loki, bůh zla, usedá ku dvanácti bohům světa a usmrtil Baldura, boha jara. Pověra tato žije ve starých indických bájích a ve staré počtetní soustavě židů jest písmena, které značí číslo 13, zároveň symbolem slova "smrt". Číslo 13 jest skoro u všech národů znamením osudným a působí tak i v moderním životě. V mnohých amerických nebetyčných domech následuje po 12 poschodích hned čtrnácté; u domovních čísel vy-pomáhají jednoduše čísla 12a místo 13. V Německu jest více než pět set hotelů, v nichž není pokračování čísla 13. V mnohých divadlech, jako ku př. v turinské opere, není žádného sedadla s tímto tajemným číslem. Turci vymýšleli slovo "trináct" ze svého slovníku. Italové nepoužívají nikdy tohoto čísla v loterii; v Paříži a jiných velkých městech jsou tak zvaní "čtrnáctí", pro něž se posílá, když se ve společnosti sejde 13 osob. Případů, při nichž si číslo 13 vyžádalo strašných obětí, jest veliké množství. Jsou ovšem lidé, kteří proti obyčejí považují číslo 13 za šťastné a jimž také štěstí přineslo. Třináctka byla ku př. zamilovaným číslm Richarda Wagnera a hrála v jeho životě určitou úlohu. Narodil se r. 1813, má 13 písmen ve svém jménu a složil 13 oper. Tannhauser dokončen 13. dubna a poprvé proveden 13. dubna. Wagner zemřel 13. února. 13 byla posvátným číslem starých obyvatel Mexika; jejich týden měl 13 dnů a měli 13 bohů.

Zácpa. Trpíte-li zácpou, tupými bolestmi hlavy, závratí, povšechnou nevolností a jinými neduhy, zavřnými nečinností jater, nic vám tak neprospeje jako Severovy Pílušky pro játra. Vezměte jednu až dvě každé večer a podivíte se jejich blahodárným účinkům na výkony jater. Na prodej v lékárnách. Cena 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Dr. F. A. Sedláček OMAHA, NEB. ÚRADOVNA: 1370 So. 13th Street proti Hotelu Prague. Tel. Red 4012. RESIDENCE: 1451 So. 11th street Tel. Douglas 4286. Dopolnedo s Dr. Allisonem v nemocnici. V ÚRADOVNĚ od 2 do 5 hod. odpo. 6-30 do 8 hod. večer. V neděli od 10 do 1 hod. odpo. Předplatte se na Pokrok, pouze \$1.00 ročně.

Hudebniny ke koupi u "Pokroku Západu," 1325 William St., Omaha, Neb. Album českých písní; (české národní písně). Za 50c Louka zelená. Pro piano..... 25c Na Marjance. Pro piano..... 25c Dneska na Marjance, zítra u Zvonu. Pro piano..... 25c Pochod z "Prodané nevěsty." Pro piano..... 25c Na šišato. Pro piano..... 25c Když já libě spím. Pro piano..... 25c Veselí studentů. Pro piano..... 25c Slyz a úsměvy. Pro piano..... 25c Život je pouhý sen. Pro piano..... 25c Celý tento soubor upravil pro piano chvalně známý hudební skladatel a nakladatel pan Antonín L. Mareš.

Tiskové práce. Veškeré tiskové práce jako: Psacl papír s ohlavením, obálky se zpáteční adresou, flety, navštívenky, obchodní listky, vstupenky do plesů, plakáty různých velikostí, porvánky, sňubní oznámení, kvítanční kuřky, domácí pravidla, stanovy atd., zhotovujeme vkusně a levně. Píšte si o ceny na: POKROK ZÁPADU, 1325 William St., Omaha, Neb.

Oznámky. Oznamování v "POKROKU", nejstarším a nejrozšířenějším českém časopise na západě, se vám vždy vyplatí. Ceny jsou vysoké a proto máte-li něco na prodej neb na výměnu, army k pronajmutí, drahy, blahopřání k různým rodinným spolkovým slavnostem, oznámení úmrtí, dikvásiadů, když hledáte zaměstnání anebo potřebujete-li na výpomoc někoho zjednat, měli byste vždy obrátiti se na náš časopis. V každém ohledu výsledky podobného oznámení vás vždy uspokojí. O bližší podrobnosti pište na: POKROK ZÁPADU, 1325 William St., Omaha, Neb.

Udržujte ledviny v pořádku.

Zdraví má cenu jako úspory a mnozí lidé z Omahy vědí, jak si je zachovati.

Mnozí Omazně jsou hlostejnými k svému životu a zdraví, zanedbávajíce ledviny, ačkoliv vědí, že tyto důležité tělesné orgány potřebují pomoci. Choře ledviny jsou zodpovědný za velkou počet utrpení a nemocí, ale není třeba trpěti, ani nacházeti se v nebezpečí nemoci, když veškeré choroby, nepříjemky a bolesti vzešlé z nemocí ledvin mohou býti brzo a trvale vyléčeny užíváním Doan's Kidney Pills. Zde jest jednoho omazného občana odporoučeni: Paní Julius Beilstein, 3094 Elm ul., Omaha, Neb., praví: "Mé ocenění Doan's Kidney Pills se časem zvýšilo. Ledvinové choroby obtěžovaly mne stále a byly z většího dílu příčinou bolesti přes ledví, jež byly velmi prudké, takže jsem se často ani nemohla vzpřímiti ani nie zvednouti. Doan's Kidney Pills, jež opatřila jsem si v Schaeferově lékárně, poskytlý mně takové ulehčení, že učinila jsem ráda vyjádření v jich prospěch. A nyní zase jsem ochotna vše je každému odporoučiti."

Na prodej u všech prodavačů léků. Cena 50c. Foster-Milbrun Co., Buffalo, New York, jedini jednatel pro Spojené Státy.

Nezapomeňte na južno — Doan's — a neberte jiných.

Člověk trpící bolestmi podobně jest troskami na šakalt. Trpíte-li pakostně, bolestmi v zádech, jež vás zdržují, nebo, což je horší, v zádech v noci, zkuste prostředkem rádného lékaře. Důkladně se "Pain-Expeller" vyzkoušejte, ať už je to bolest, otřesení, poúření, úmrtí, bolest v zádech, otřesení nebo choroby ledvin, 15 a 50 ct. za lahve ve všech lékárnách.

F. AD. RICHTER & CO. NEW YORK, 277 Pearl St. DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Přijmeme jednatel v takových místech, kde Pain-Expeller není k dostání v obchodech. O podrobnosti dopište si na výše danou adresu.

Největší řeznický závod vlastní v české čtvrti V. F. KUNCL 1244 jižní 13. ul. Vždy nejčerstvější zrna masa a uzenářské, domácí zboží jen nejlepšího druhu za ceny levnější než kdekoli jinde. Tel. Douglas 1199.